

Absurdalna afera finansowa
BIOFERM LTD sp. z o.o.
1993

Andrzej S. Nartowski
prof. Leszek Pawłowicz

14 XII 2021

Bioferm 1993 (2)

Motto:

**„Ludzie są tak
głupi, że to działa”**

Bioferm 1993 (3)

Najbardziej absurdalne afery finansowe:

➤ Gorączka tulipanowa (Tulpengekte)

– Niderlandy 1637

➤ Hossa Mózg Południowych

– Wielka Brytania 1720

Ofiara ostatniej, Izaak Newton: „Łatwiej przewidzieć ruchy ciał niebieskich, niż ruchy rynku...!”

Bioferm 1993 (4)

Tło afery:

Reformy Balcerowicza zapoczątkowały udaną transformację gospodarczą

Polska przeprowadzona na „słoneczną stronę ulicy”

W ciemnych zaułkach leży się rozmaite afery, najczęściej piramidy finansowe:

Bioferm 1993 (5)

- Bezpieczna Kasa Oszczędności (Lech Grobelny)
- Galicyjski trust Kapitałowo-Inwestycyjny
- Skyline
- SKOK Wołomin
- Pierwszy komercyjny Bank w Lublinie (Dawid Bogatin)
- Prywatna Agencja Lokacyjna (Andrzej Rzeźniczak, senator RP)

Bioferm 1993 (6)

Tło afery:

Bioferm zapadł się pod ziemię w przededniu otwarcia zapisów na akcje Banku Śląskiego. Szef krakowskiego domu maklerskiego Arabski & Gawor chwalił technikę zapisów i wspominał, jak zawieszał na kilka godzin zapisy na akcje Vistuli, Sokołowa, gdy bandy rzezimieszków rozpędzały kolejki po akcje...

Bioferm 1993 (7)

Tło afery:

W tym czasie Krakowski Bank Mieszkaniowy INTERKRAKBANK wabił reklamami w prasie chętnych na lokaty terminowe, na przykład:

- 1-miesięczne na 19%,
- 3-miesięczne na 34%

Nie wspominając, że odsetki naliczane są w stosunku rocznym...

Bioferm 1993 (8)

Pomysł na biznes Bioferm LTD sp. z o.o.
przetestowany w kilku krajach Europy
Zachodniej

Na potrzeby oszustwa opracowano specjalny
program komputerowy

Szefem polskiej operacji został drobny
krakowski przedsiębiorca Tomasz Wróblewski

**Nie ustalono, kto za nim stał,
ani co się z nim stało**

Bioferm 1993 (9)

**Legenda: produkcja mlecznego suszu służy
wytwarzaniu serii wyrafinowanych
szwajcarskich kosmetyków**

Już królowa Kleopatra знаła zalety kąpieli w
mleku

By zostać uczestnikiem intratnego
przedsięwzięcia należało wpłacić kaucję (8
milionów „starych złotych”) na ZESTAW
STARTOWY zawierający →

Bioferm 1993 (10)

- 10 torebek suszu zwanego akwatywatorem
- 10 foliowych woreczków
- 10 gumek recepturek
- oraz bawełnianą szmatkę

INSTRUKCJA: „Odbierz od nas specjalne aktywatory, wsyp je do świeżego mleka i po tygodniu wykonales pierwszą część procesu produkcyjnego. Wysusz produkt i dostarcz do naszej firmy”

Bioferm 1993 (11)

Należało:

sproszkowany susz wsypać do 10 kubków,
zalać mlekiem

i czekać,

chroniąc preparat przed kotami, które ponoć
uwielbiają kuszący zapach substancji.

Czy koty mogą się mylić?

Przecież nie!

Bioferm 1993 (12)

Po kilku dniach uwarzony już, przechowany w chłodnym miejscu i wysuszony twarożek należało wsypać do woreczka, zawiązać gumką i dostarczyć. Odcisnięty, pokruszony preparat przybierał postać żółtawej, **śmierdzącej kaszki**. Kolejne dostawy mleka fermentowały pod wpływem pozostawionych na dnie resztek.

Bioferm 1993 (13)

Klient dostarczał produkt w 10 tygodniowych ratach. Po trzech miesiącach rozliczano efekt. Za przyjętą dostawę wypłacano 16 miliona zł. **Przebicie wynosiło 100%.**

Nie odbierano gotówki zamieniając wypłatę na kaucje za nowe zestawy.

Interes się rozwijał, inwestowane sumy rosły.

Powszechnie obliczano przyszłe zyski.

Producenci przeżywali finansowy zawrót głowy...

Bioferm 1993 (14)

Sława pomysłu niosła się drogą szeptaną

Ludzie brali sprawy w swoje ręce

Uruchamiano oszczędności

Likwidowano lokaty

Sprzedawano samochody

Ignorowano ograniczenie pozwalające

inwestować dziesięciokrotność kaucji...

Bioferm 1993 (15)

Inwestorami byli drobni przedsiębiorcy, policjanci, taksówkarze, profesura krakowskich wyższych uczelni – nawet **Instytut Ochrony Środowiska Polskiej Akademii Nauk** w Zabrze. Po 4 miesiącach Bioferm rozwinął działalność na ogromną skalę, firma stworzyła osiem oddziałów. „Producentów” nie liczone.

Bioferm 1993 (16)

Październik 1993: krakowska Hala Wisły gości spotkanie najlepszych producentów i akwizytorów. Rozdano nagrody: poloneza, 2 fiaty 126 p, dzinsy spodnie. Euforia. Wielkie plany rozwoju interesu...

Lecz wiadomość o suszu dociera do Sanepidu. Stacja żąda dokumentacji produkcji (nie ma!) i stwierdza, że ekstrakt nie spełnia norm PZH.

Bioferm 1993 (17)

Wojewódzki Inspektor Sanitarno-Epidemiologiczny w Krakowie wydał **decyzję o zamknięciu działalności Biofermu z dniem 27 października.**

To rutynowa decyzja, lecz producenci widzą w niej inspirację sił nieczystych, widome oznaki działalności antypolskiej!

Bioferm 1993 (18)

Decyzja jest na rękę aferzystom. Tomasz Wróblewski zamyka działalność, znika po wszystkie czasy. Wcześniej sprzedaje firmę posiadaczowi fałszywego paszportu, ten przelewa środki na zagraniczne konta, dalszy ich los nie jest znany. Prasa wini za to komunistów, bo „wytworzyli na masową skalę magiczną świadomość ekonomiczną”. (O winie Tuska nie ma mowy).

Bioferm 1993 (19)

Policja twierdzi, że obserwowała Bioferm, lecz nie działała, bo nie było zawiadomienia o oszustwie. Pojawiają się szacunki liczby ofiar i ich strat. Z 19 tys. osób robi się, na oko, 37 tys. Ze 150 miliardów – 500 miliardów. Na oko. Są producenci deklarujący straty po kilkaset milionów (sprzed denominacji 10 000:1).

Bioferm 1993 (20)

Zanim prokuratura zajęła się sprawą, dokumenty przepadły. Wróblewski miał wywieźć z kraju 8 milionów USD (na oko). Uznano, że bez niego nie da się niczego wyjaśnić. Przesłuchiwano tysiące pokrzywdzonych (bez sensu, podobnie jak później w Amber Gold). Zamówiono ekspertyzę aktywatorów. **Zapomniano wystawić list gończy za Wróblewskim.**

Bioferm 1993 (21)

„Detektyw” Rutkowski: Pokrzywdzeni wynajęli „windykatorów”, mieli oni porwać Wróblewskiego dla okupu. Został on dzielnie odbity z rąk oprychów i eskortowany do Paryża. Później mnożono opowieści o założonej przez niego identycznej piramidzie w Chile, tajemnych wizytach w Polsce, itd.

Bioferm 1993 (22)

Najwięcej zamieszania robił Kazimierz Świtoń, inwestor w Bioferm i akwizytor. Obiecował pokrzywdzonym ulgę podatkową, widział w Sanepidzie narzędzie antypolskiego spisku. Wytoczył wytoczył mu proces, który przegrał; ogłosił głodówkę, miał ją prowadzić 40 dni, może i nocy. Niczego nie wskórał.

Bioferm 1993 (23)

Krajobraz po aferze:

- Sprawy nie wyjaśniono,
- Sprawców nie złapano,
- Pieniędzy nie odzyskano,
- Produkcji nie wznowiono,
- Posiano teorie spiskowe...

„Ludzie są tak głupi, że to działa”. Naprawdę!